

Denuncien dues empreses ferroviàries del Vallès per abocar materials tòxics de forma il·legal

Les acusa de llençar residus contaminants a l'Ecoparc dels Hostalets de Pierola i en uns terrenys de Cerdanyola

Imatge d'arxiu dels terrenys del Sincrotró Alba | TeS

La Fiscalia de Barcelona ha denunciat dues empreses ferroviàries de Barberà del Vallès, BDR Y M i P92, per haver fet abocaments il·legals de materials tòxics. Les ha acusat d'un delictes contra els recursos naturals i el medi ambient. Segons el fiscal, les dues serien responsables de la posada en marxa d'una fragmentadora de metalls sense autorització, des de la qual es generaven residus tòxics.

La ferralla contaminant, ha assegurat, es va llençar de forma il·legal a l'abocador Can Mata dels Hostalets de Pierola i en uns terrenys del Parc de l'Alba de Cerdanyola del Vallès. En aquest últim cas, entre els anys 2018 i 2019 s'hi haurien llençat més de 604 tones. El fiscal ha demanat al jutjat de Cerdanyola que investigui el cas.

La fiscalia ha detallat que les dues companyies desenvolupaven la seva activitat de forma conjunta, amb un entrellat de càrrecs ocupats per diversos familiars. Segons el ministeri públic, que ha denunciat set persones com a responsables dels abocaments, tots els querellats van decidir "de comú acord" llençar els residus de forma irregular. "Sabien que es realitzava una gestió de residus totalment contrària a la normativa i amb la creació d'un perill greu per a la salut de les persones i del medi ambient", ha afirmat el fiscal.

A la denúncia, ha precisat que el gener del 2016 la societat BDR Y M va demanar modificar la

seva llicència ambiental per poder adquirir vehicles desballestats, però l'Ajuntament de Barberà va denegar-li per mancances en la documentació justificativa. Amb tot, la fiscalia, ha continuat, que en una data indeterminada anterior al gener del 2018, els querellats van posar en funcionament una fragmentadora i una separadora de metalls "de manera clandestina i sense cap tipus d'autorització ambiental".

El fiscal ha remarcat que la nova maquinària recollia motors i aparells elèctrics "de manera irregular i sense la documentació acreditativa de la seva procedència", i ha apuntat que n'extreia els metalls valoritzables per produir residus FLUFF-LIGHT, catalogats com a perillosos perquè contenen PCBs (ploriclorurs de Bifenil). Són materials que no es degraden ambientalment i que queden integrats als éssers vius, amb vinculació directe amb determinats tipus de càncer i afectació a la reproducció i al desenvolupament del sistema immunològic.

Segons el fiscal, els administradors de P92, tot i saber que el material contenia PCBs i de les obligacions legals sobre aquests components, van llençar-lo a l'abocador de Can Mata d'Hostalets de Pierola -de residus no perillosos- amb la intenció d'evitar els costos elevats que comportava la seva destrucció correcta. Al mateix temps, la fiscalia ha devertit que els querellats "volien esquivar el control de l'administració pública" ja que, si haguessin declarat els residus com a perillosos, haurien evidenciat l'activitat clandestina de la fragmentadora.

La denúncia ha concretat que, entre l'octubre del 2018 i el juliol del 2019, els querellats van fer un mínim de sis viatges a Hostalets alterant la codificació dels residus. Al mateix temps, el fiscal ha recalcat que els responsables de l'abocador els van demanar un informe sobre els residus, moment en què van apreciar una concentració de PCBs de 59,073 ppm. Aquesta xifra sobrepassava els 50 ppm que marquen el topall legal per abocar els residus als dipòsits controlats.

Abocaments a Cerdanyola

En paral·lel als abocaments a Can Mata, la fiscalia ha detectat que el 2019 un dels querellats va ordenar abocar residus en uns terrenys de Cerdanyola en connivència amb el vigilant de seguretat d'aquesta parcel·la, el qual també ha estat denunciat. Segons el ministeri públic, els denunciats eren "plenament coneixedors del risc que suposava pel medi ambient l'abocament de residus perillosos en uns terrenys aptes només per rebre residus inerts".

Sobre aquests terrenys, la fiscalia ha destacat que s'hi havia exercit una activitat de bòbila per part d'una de les empreses denunciades. El 2008, ha detallat, els terrenys van ser expropiats pel Consorci de l'Alba, que el febrer del 2019 va contractar una neteja de la zona. Va ser aleshores quan es va detectar l'acumulació de brossa tòxica, que van denunciar a la Policia Local de Cerdanyola.

El fiscal ha recordat que el responsable dels terrenys va assumir la culpa de l'abocament i va dir que s'havia fet per una confusió, però poc després va autoritzar un nou llançament de residus contaminants, fet que va motivar una nova denúncia a la Policia Local. En total, amb els abocaments continuats es van comptabilitzar 1.285,38 metres cúbics de residus, que pesaven 604,12 tones.

El ministeri públic ha relatat que un examen posterior de la ferralla i del sòl va constatar un excés d'antimoni, procedent de les bateries elèctriques reciclades per la fragmentadora i dels trossos de plàstic de cable elèctric de motors abocats als terrenys. De la valoració toxicològica i mediambiental, es va concloure que hi havia restes de substàncies perilloses.

Per tot plegat, la fiscalia ha afirmat que el dipòsit d'aquests residus a cel obert en instal·lacions només aptes per a residus inerts suposa una pèrdua de control sobre la contaminació i, per tant, un "risc greu" per l'equilibri de la natura i la salut de les persones. Davant aquests fets, el fiscal ha demanat al jutjat d'instrucció de Cerdanyola que obri una investigació per depurar responsabilitats i que citi a declarar com a investigats els responsables de les empreses que van

fer els abocaments.